

felaketin gördülm

Filistinliler 1948'de Yasadıklarını Anlatıyor

Yayına Hazırlayan:
ALÂ EBU DAHÎR

© İz Yayıncılık Limited Şirketi, 2011
Sertifika no: 14444

İZ YAYINCILIK: 672
Inceleme araştırma dizisi: 244
ISBN 978-975-355-858-7

Arapça aslı: *Şuhûdu'n-Nekbe* (2006)

Çatalçeşme Sokağı No: 27/2 Cağaloğlu 34110 İstanbul
telefon: (212) 5207210
faks: (212) 5115791
www.iz.com.tr
e-posta: bilgi@iz.com.tr

redaksiyon: Yelda Şahin Doğan

kapak: Medine Efe

Basıldığı yer: Alemdar Ofset Matbaacılık
Davutpaşa Caddesi Besler İş Merkezi No: 20/29 Topkapı/Zeytinburnu İstanbul

Felaketi Gördüm

Filistinliler 1948'de Yaşadıklarını Anlatıyor

Yayına Hazırlayan:

ALÂ EBÛ DAHÎR

Tercüme:

Aslıhan Eker, Fatma Örgel, Yelda Şahin Doğan

İçindekiler

Şiirler	9
Atı Niye Bıraktın? / Mahmud Derviş	11
Burada Kalacağız / Tevfik Zeyyad	12
Gazze Risalesi / Cahit Koytak	15
Giriş	17
Önsöz	21
Türk Okuyucu için Bilgi Notları	25
Çeviri ile İlgili Notlar	31
Tanıklıklar	37
Ebu Enis el-Fâhûrî	39
Ebu Halid El-Rifaî	46
Ebu Bassam el-Arda	50
Ebu Dahîr kızı Hüda	56
Muhammed Ahmed Salih Ebu Kişek	61
Şehîr Da'dûş	65
Sadık Abdüllatif Anabtavî	68
Selim Ebu Dahîr	73
Muhammed Salih Ebu Leyl	77
Abdülgani İsmail Dule	81
Ebu Raid Berekât	85
Ebu Selim Cibril	93
Ebu Selim Katûnî	100
Mahmud Berekât	103
Muhammed Ahmed Ebu Aiş	107
Ümmü İsa Ebu Sereyyeh (İsa'nın annesi)	111
Abdulkadir Yusuf el-Hâfi	114
Ebu Hadir Selman	118
Davud Abdurrahman kızı Fatima	120

Halid Raşid Mansur	122
Abdullah kızı Hafize	125
Muhammed Rıdvân	127
Nasuh Vafi	129
Cevdet Ali İsa Ebu Serreye	132
Ümmü Hasan el-Abid (Hasan'ın annesi)	134
Hüseyin Mer'î kızı Raziye	137
Avad el-Cebecî kızı Rüşdiye	139
Şakir Mahmud Dervîş Âbid	141
Abdurrahman Avad	145
Ebu Ömer el-Lidâvî	147
Muhammed Ahmed Huveydî	150
Ebu Abdullah el-Halak	153
Sonuç ve Öneriler	159
Ekler	163
Ek 1:	165
EK 2:	167

Atı Niye Bıraktın?

- Beni nereye götürüyorsun babacığım?
- Rüzgârin estiği yöne oğlum.

Uzaklardaki askerler yuvalarına dönünce
biz de geri geleceğiz.

- Bizden sonra kim yaşayacak evimizde?
- Bıraktığımız gibi kalacak, öylece.

Anahtarını sivazladı,
sivazlar gibi kolu
ve emin oldu

Dikenli çalıların arasından geçerken dedi ki:

- Unutma bak burayı

burasıydı İngiliz'in babanı
kaktüslerin üzerine yatırıldığı
ve işkence ettiği yer
tamam iki gece boyunca.

Gene de konuşmadı baban.

Oğlum, büyüğün zaman
anlat onların silahlarını devralanlara
hikâyesini, demire bulaşan kanın.

- Peki, atı niye bıraktın?
- Eve arkadaş olsun diye yavrum.
Evler sahipsiz kalınca ölürlер.
- Ne zaman doneceğiz baba?
- Yarın.

Belki de yarından sonra.

Mahmud Derviș

Burada Kalacağız

Burada Kalacağız!
Yirmi imkansızlıkmişız gibi
Lid'de, Remle'de, Celile'de...

Burada kalacağız!
Bir tuğla duvar göğsünüzde,
Boğazınızda cam kırığı,
Veya dikenli bir kaktüs
Gözlerinizde kum fırtınası
Olarak.

Burada kalacağız!
Göğsünüzde bir duvar gibi.
Bulaşıkçılık yaparak uğultulu pis barlarda
Topraklarımızın sahiplerinin bardaklarını doldurarak
Yerlerini ovarak kararmış mutfakların
Ekmek kirintileri kapmak için çocuklarımıza
Mavi azı dişlerinizin arasından.

Burada kalacağız!
Göğsünüzde sağlam bir duvar gibi.
Aç kalırız,
Ve çıplak!
Ama dik dururuz.
Söyleyerek türkülerimizi,
İğrenç yollarınızı süpürerek kızgın danslarımızla,
Hapishanelerini doldurarak tığa basa
Şeref ve haysiyetle.
Çocuklar doğurarak
Birbiri ardınca
Bir direniş nesline.

Yirmi imkansızlıkmış gibi
Lid'de, Remle'de, Celile'de

Burada kalacağın!
Ardınıza koymayın elinizden geleni,
Gölgelerinin bekçisi olacağız,
Zeytin ve incir ağaçlarının.
Direnişle yoğuracağız yeni nesilleri,
Hamur mayalar gibi.
Sinirlerimizi buza sardık,
Isıtır kalplerimizi
Cehennem ateşi.

Susadığımızda,
Kayaları sıkarız.
Aç kalırsak,
Ekmeğimiz olur toprak.
Ama gitmeyiz.
Kanımız temiz,
Ama damarımızda durmaz.
Geçmişimiz geleceğimiz,
Bugün içimizde,
Geleceğimiz arkamızda.

Yirmi imkansızlıkmiş gibi
Lid'de, Remle'de, Celile'de
Ey canlı kökler sıkı tutunun,
Ve daha da derinlere inin.

Zalim bir kere daha düşünsün
Defterler dürülmenden,
Vereceği hesabı.
“Güneşin altındaki her iş...”
Der Kitap, kulak versin.

Tevfik Zeyyad

Gazze Risalesi

-I-

Gazzeli Yusuf, oğlum, ben yaşlı Filistin şairlerinden biri.
şairlerimi Türkçe yazıyor olmama bakma,
yeryüzünün bütün öteki şairleri gibi,
(düzeltiyorum) yeryüzünün bütün
yufka yürekli şairleri gibi ben de
Filistinliyim on günden beri
ve buram buram Filistin toprağı
kokmaya başladık birden, nasılsa,
benim de kırk yıllık türkülerim,
kasidelerim.

kan, barut ve gözyaşı değil, hayır,
kin, öfke ve intikam hissi de değil, yanlış anlama,
tepeden tırnağa Yakup, tepeden tırnağa Yusuf,
tepeden tırnağa Musa, İsa
ve Muhammet'le dolup taşıyor,
Filistin toprağı gibi, on günden beri
benim de duygularım, düşüncelerim.

nesnesiyle örtüsen bilgiye, hakikat,
nesnesiyle örtüsen duyguya da sezgi
diyorlar ya, filozoflar, Yusuf, oğlum,
bu tanım doğruysa eğer, sezgilerim diyor ki bana,
hiçbir bilgi, hiçbir haber,
rüzgârm bu son on gündür şairlere
ve hamile analara taşıdığı
şu gökçe esin kadar hakikat olamazlar:

evet, her gün onlarca defa katlediyor
Filistin'de peygamber katilleri,

felaketin gördüm

Filistinliler 1948'de Yaşadıklarını Anlatıyor

Yayına Hazırlayan:
ALÂ EBU DAHIR

Yirminci yüzyılın haleflerine bıraktığı en önemli küresel sorun hangisidir diye sorulsa, ittifakla verilecek cevap Ortadoğu ve özelde Filistin sorunudur. Yüzyıl başında ilk adımları atılan ve yüzyılın ortasında yeni bir devletin, bir yahudi devletinin doğması sonucunu getiren süreç, o zamandan beri milyonlarca insana onulmaz acılar yaşamıştır. Yeni devlet, daha kuruluş sürecinin öncesinden başlayarak adım adım şiddet ve yıldırma politikası gütmüş, bu yakıcı süreçte yüz binlerce Filistinli evlerinden, yurtlarından olarak mülteci konumuna düşmüştür. İsrail devletinin kuruluş yılı olan 1948'de zirveye çıkacak olan bu trajediye bölge halkı, felaket anlamına gelen "Nekbe" adını koymuştur. 15 Mayıs günü, o tarihten itibaren "Felaket Günü" olarak anılmaktadır.

Elinizdeki kitap "Nekbe"yi yani o felaketin yaşamış şahitlerin tanıklıklarından oluşmaktadır. Bu felaketin yaşamak zorunda bırakılmış çeşitli yaşlardan Filistinlinin birinci ağızdan tanıklıkları, İsrail devletinin yillardır sürdürdüğü kara propagandalara da cevap niteliğinde.

ISBN 978-975-355-858-7

**İZ YAYINCILIK 672
İNCELEME ARAŞTIRMA DİZİSİ**